T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 722
KARAR NO : 2014 / 777
KARAR TR : 14.7.2014

ÖZET: Davacıya ait işyerine ilişkin olarak davalı idarece re'sen düzenlenen aylık prim ve hizmet belgesinden dolayı tahakkuk eden prim, işsizlik ve bunlara ait gecikme zammının iptali istemiyle açılan davanın, 5510 sayılı Yasa'nın 86. ve 101. maddeleri uyarınca ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M.K.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı(Kastamonu İl Müdürlüğü)
Vekili : Av. O.K.

O L A Y : 1- Sosyal Güvenlik Kurumu Bakanlığı Kastamonu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünün 12.7.2013 tarihli, 4 no.lu karar ve esas sayılı Komisyon Kararında aynen;

"İTİRAZIN KONUSU:2012/Kasım ayına ait re'sen düzenlenen aylık prim ve hizmet belgesinden dolayı tahakkuk eden prim, işsizlik ve bunlara ait gecikme zammına yukarıda ünvanı yazılı işverenin komisyonumuza itirazı nazar-ı dikkate alınarak Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğümüzce tahakkuk ettirilen 12.84.-TL prim borcunun iptali talebinden ibarettir.

KARARIN GEREKÇESİ VE HÜKÜM:

5510 Sayılı Kanunun 86.maddesin 4.fıkrasında belirtilen yükümlülüğü yasal süresi içinde yerine getirmediğinin tespit edilmesi karşısında, söz konusu belgeler aynı maddenin 5.fıkrası uyarınca re'sen düzenlenmiş, söz konusu işlemlerle ilgili 10,82.- TL prim, 0,99.- TL gecikme zammı ve 0,94.-TL.işsizlik sigortası 0,09.-TL G/Zammı olmak üzere 12,84.-TL borç 02.07.2013 tarihinde tebliğ edilmiştir.

Adı geçen işverenin süresi içinde Kurumumuza intikal ettirdiği 09.07.2013 tarihli dilekçesi incelenmiş: işveren 12.11.2012 tarihli İhsangazi Jandarma Komutanlığınca düzenlenen tutanakta, yabancı uyruklu şahısların misafir olduğu işyerinde çalışmadıkları, tutanakta ne kadının ne de eşinin çalıştığına dair bir beyan bulunmadığı tespitin bir varsayımdan ibaret olduğu, yabancı uyruklu vatandaş dahil hiçbir şekilde işçi çalıştırmadığını evinde misafir olarak kaldığı beyan edilerek tahakkuk ettirilen prim borcunun kaldırılması talep edilmiştir.

İşveren itirazı üzerine işyeri dosyasından yapılan incelemede, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 32. Maddesi gereği İhsangazi Jandarma Komutanlığınca yapılan tespit neticesi tanzim olunan 04.12.2012 tarih, 12 sayılı yazıları eki 12.11.2012 tarihli tutanakta Allahdad Sorkaby adlı şahsın çalıştığı tespit edildiği belirtildiğinden 12.11.2012 tarih itibariyle 2 0142 01 01 1026133 037 13 66 sicil sayılı işyeri dosyası resen 5510 Sayılı Yasa Kapsamına alınmış sigortalı tescilinin sağlanması için işverene 08.01.2013 tarih, 73850 sayılı tebligat çekilmiştir. Ancak istenilen belgeler Kurumumuza intikal ettirilmediğinden 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 86 ıncı maddesine istinaden 2012/Kasım ayına ait aylık sigorta prim bildirgesi Müdürlüğümüzce re'sen düzenlenmiş olup 19.06.2013 tarih, 2301263 sayılı yazımız ile 1 gün karşılığı 10,82.- TL prim, 0,99.- TL gecikme zammı ve 0,94.-TL.işsizlik sigortası 0,09.-TL G/Zammı olmak üzere 12,84.-TL borç 02.07.2013 tarihinde tebliğ edilmiştir.

Bu nedenle, yukarıda açıklanan hususlar çerçevesinde tahakkuk ettirilen prim borcu usul ve yasaya uygun bulunduğundan işveren itirazının REDDİNE, iş bu kararın tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içerisinde yetkili İş Mahkemesine dava yolu açık olmak üzere,

Komisyonumuzca oy birliği ile karar verilmiştir." denilmiştir.

2- Davacı, 2.0142.01.01.1026133.037.13-66 dosya numarası ile işlem gören işyeriyle ilgili 12.11.2012 tarihli İhsangazi İlçe Jandarma Komutanlığınca düzenlenen tutanağa istinaden 5510 sayılı Kanunun 86. maddesi 4. fıkrasına istinaden süresi içinde verilmeyen bildirgenin 5.fıkrası uyarınca re'sen düzenlenmesi sonucu 10,82.TL prim ve 0,99.TL gecikme zammı, 0.94 işsizlik primi, 0,09.TL gecikme zammı olmak üzere toplam: 12,84.TL borç tahakkuk ettirildiğini, 2012 Kasım ayına ait pirim borcunun tarafına 02.07.2013 tarihinde tebliğ edildiğini, 09.07.2013 tarihide yaptığı itirazın 12.07.2013 tarih ve 4 numaralı komisyon kararı ile kurumca reddedildiğini, kararın kendisine 24.7.2013 tarihinde tebliğ edildiğini ifade ederek; resen düzenlenen bildirgelerin ve bu bildirgelere ait tahakkuk ettirilen pirim tutarlarının ve tahakkukla doğabilecek yükümlülüklerin iptali istemiyle adli yargıda dava açmıştır.

KASTAMONU İŞ MAHKEMESİ:12.12.2013 gün ve E:2013/178, K:2013/182 sayı ile, yapılan yargılama sonucunda; İhsangazi ilçe Jandarma Komutanlığınca düzenlenen aylık prim ve hizmet belgesinden dolayı tahakkuk eden prim işsizlik ve bunlara ait gecikme zammı borcunun 02.07.2013 tarihinde davacıya tebliğ edildiği, davacının 09.07.2013 tarihli dilekçesinde borca itiraz ettiği, SGK'nun

12.07.2013 tarihli komisyon kararı ile itirazın reddedildiği; Kurumca itirazı reddedilenlerin, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilecekleri; bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari para cezasının kesinleşeceği şeklinde düzenlemenin bulunduğu; böylelikle idari para cezalarının iptaline ilişkin davaların idari yargının görev alanında olduğunun anlaşıldığı ve idari nitelikteki bir davanın hukuk mahkemesine açılması durumunda izlenecek sürece ilişkin 2577 sayılı Kanun'un "Görevli Olmayan Yerlere Başvurma" başlığını taşıyan 9. maddesinde; çözümlenmesi Danıştay'ın, idare ve vergi mahkemelerinin görevlerine girmesine karşın, adli yargı yerlerine açılmış bulunan davaların görev noktasından reddi durumunda, bu konudaki kararların kesinleşmesini izleyen günden itibaren otuz gün içinde görevli mahkemede dava açılabileceği, görevsiz yargı makamına başvuru tarihinin, Danıştay'a, idare ve vergi mahkemelerine başvurma tarihi olarak kabul edileceği, adli yargı yerlerine açılan ve görevsizlik sebebiyle reddedilen davalarda, görevsizlik kararının kesinleşmesinden sonra, anılan otuz günlük süre geçirilmiş olsa da, idari dava açılması için öngörülen süre henüz dolmamış ise bu süre içinde idari dava açılabileceğinin bildirilmiş olduğu; hukuk mahkemesince verilecek görevsizlik kararı üzerine yapılacak işlemler söz konusu 9. maddede düzenlendiğinden, bu aşamada 6100 sayılı Kanunun 20 madde hükmünün uygulama alanının bulunmadığı; adli ve/veya idari yargı yerlerine açılan davalarda yargı yolu yanlışlığına ilişkin olarak, taraflarca yargılama sonuna kadar itiraz ileri sürülebileceği gibi, bu hususun mahkemelerce de kendiliğinden gözetilmesinin zorunlu olduğu; 6100 sayılı Kanunun 1. maddesinde; "Mahkemelerin görevi, ancak kanunla düzenlenir. Göreve ilişkin kurallar, kamu düzenindendir" maddesinde; diğer bir mahkeme veya idari makam ya da yargı merciinin görevine giren bir dava veya iş kendisine arz olunan mahkeme tarafından, davanın her aşamasında kendiliğinden görevli olmadığı yönünde karar verilebileceğinin belirtildiği; 5510 sayılı yasanın 102 maddesinde de idari para cezasına karşı izlenecek idari aşama ve yargı aşaması ve süresi belirtildiğinden mahkemelerinin görevsizliğine, ancak buradaki görevsizliğin klasik aynı yargı yolu içindeki manadaki görevsizlik olmayıp farklı yargı yolları arasındaki görevsizlik olduğu gözetilerek HMK'nın 20 maddesi uygulanmayarak ve HMK'nın 114 maddesi kapsamındaki yargı yolunun söz konusu olduğu gerekçesiyle; açılan davanın görev nedeniyle reddine karar vermiş, bu karar temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı, aynı istemle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

KASTAMONU İDARE MAHKEMESİ:21.4.2014 gün ve E:2014/531 sayı ile, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve işleyişi Hakkında Kanunun 19. Maddesinde; "Adli, İdari, askeri yargı mercilerden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmalık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler. Mahkemenin gerekçeli kararı, dava dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir." hükmünün yer aldığı; öte yandan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 101. maddesinde " Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür." hükmüne yer verildiği, anılan Kanunun 102. Maddesinde ise ancak idari para cezalarına karşı idari yargı yerlerinde dava açılacağının hükme bağlandığı; dava dosyası ile Kastamonu İş Mahkemesi'nin 2013/178, esas nolu dava dosyası ve 2013/182 sayılı kararının birlikte değerlendirilmesinden; Kastamonu İhsangazi Jandarma Komutanlığı'nca düzenlenen tutanağa dayanılarak davalı idarece davacıya 5510 sayılı Kanunun 86.maddesi uyarınca re'sen aylık pirim ve işsizlik pirimi ve bunlara uygulanan gecikme zammının tanzimine ilişkin kararın kaldırılması amacıyla davacı tarafından Kastamonu İş Mahkemesinde dava açıldığı, anılan Mahkemece davanın görev yönünden reddi kararı üzerine aynı istemle Mahkemeleri nezdinde bakılmakta olan davanın açıldığının anlaşıldığı; yukarıda belirtilen 5510 sayılı Kanunun 101. Maddesi uyarınca bu kanunun uygulamasında meydana gelen uyuşmazlıkların (para cezaları hariç) görüm ve çözümünün İş Mahkemelerinde yapılmasının gerektiği gerekçesiyle; 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19.maddesi uyarınca, görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına, dosya incelemesinin bu konuda karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 14.7.2014 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, idari yargı dosyası ile birlikte adli yargı dosyası da gönderilmek suretiyle 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacıya ait işyerine ilişkin olarak davalı idarece re'sen düzenlenen aylık prim ve hizmet belgesinden dolayı tahakkuk eden prim, işsizlik ve bunlara ait gecikme zammının iptali istemiyle açılmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Prim belgeleri ve işyeri kayıtları" başlıklı 86.maddesinde; "İşveren bir ay içinde 4 üncü ve 5 inci maddeye tâbi çalıştırdığı sigortalıların ve sosyal güvenlik destek primine tâbi sigortalıların;

a) Ad ve soyadlarını, T.C. kimlik numaralarını,
b) 80 inci maddeye göre hesaplanacak prime esas kazançlarını,
c) Prim ödeme gün sayıları ile prim tutarlarını,

gösteren ve örneği Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenen asıl veya ek aylık prim ve hizmet belgesini, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındakiler için en geç Kurumca belirlenecek günün sonuna kadar, diğer sigortalılar için ise ait olduğu ayı takip eden ayda Kurumca belirlenecek günün sonuna kadar Kuruma vermekle veya sigortalı çalıştırmadığı takdirde, bu hususu sigortalı çalıştırmaya son verdiği tarihten itibaren, onbeş gün içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

İşveren, işyeri sahipleri; işyeri defter, kayıt ve belgelerini ilgili olduğu yılı takip eden yıl başından başlamak üzere on yıl süreyle, kamu idareleri otuz yıl süreyle, tasfiye ve iflâs idaresi memurları ise görevleri süresince, saklamak ve Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilen memurlarınca istenilmesi halinde onbeş gün içinde ibraz etmek zorundadır.

İşverenin, sigortalıyı, 4857 sayılı İş Kanununun 7 nci maddesine göre başka bir işverene iş görme edimini yerine getirmek üzere geçici olarak devretmesi halinde, sigortalıyı devir alan, geçici iş ilişkisi süresine ilişkin birinci fıkrada belirtilen belgelerin aynı süre içinde işverene ait işyerinden Kuruma verilmesinden, işveren ile birlikte müteselsilen sorumludur.

Ay içinde bazı işgünlerinde çalıştırılmadığı ve ücret ödenmediği beyan edilen sigortalıların, otuz günden az çalıştıklarını ispatlayan belgelerin işverence ilgili aya ait aylık prim ve hizmet belgesine eklenmesi şarttır. (Değişik ikinci cümle: 13/2/2011-6111/40 md.) Kurumca belirlenen işyerlerinde bu şart aranmaz.

Sigortalıların otuz günden az çalıştığını gösteren bilgi ve belgelerin aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesi gereken süre içinde Kuruma verilmemesi veya verilen bilgi ve belgelerin Kurumca geçerli sayılmaması halinde, otuz günden az bildirilen sürelere ait aylık prim ve hizmet belgesi Kurumca re'sen düzenlenir ve muhteviyatı primler, bu Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

(Mülga altıncı fıkra: 13/2/2011-6111/40 md.)

(Değişik yedinci fıkra: 17/4/2008-5754/50 md.) Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca, fiilen yapılan denetimler sonucunda veya işyeri kayıtlarından yapılan tespitlerden ya da kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatı gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde veya kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar tarafından düzenlenen belge veya alınan bilgilerden çalıştığı anlaşılan sigortalılara ait olup, bu Kanun uyarınca Kuruma verilmesi gereken belgelerin yapılan tebligata rağmen bir ay içinde verilmemesi veya noksan verilmesi halinde, bu belgeler Kurumca re'sen düzenlenir ve muhteviyatı sigorta primleri Kurumca tespit edilerek işverene tebliğ edilir. İşveren, bu maddeye göre tebliğ edilen prim borcuna karşı tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde, ilgili Kurum ünitesine itiraz edebilir. İtiraz, takibi durdurur. İtirazın reddi halinde, işveren kararın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde yetkili iş mahkemesine başvurabilir. Yetkili mahkemeye başvurulması, prim borcunun takip ve tahsilini durdurmaz. Mahkemenin Kurum lehine karar vermesi halinde, 88 inci ve 89 uncu maddelerin prim borcuna ilişkin hükümleri uygulanır.

(Ek fıkra: 17/4/2008-5754/50 md.) Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca işyerinde fiilen yapılan tespitlerden ve kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatı gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden kayıt ve belgelere dayanmaksızın çalıştığı belirlendiği halde, hizmetlerinin veya prime esas kazançlarının Kuruma bildirilmediği anlaşılan veya eksik bildirildiği tespit edilen sigortalıların geriye yönelik hizmetlerinin veya prime esas kazançlarının, en fazla tespitin yapıldığı tarihten geriye yönelik bir yıllık süreye ilişkin kısmı dikkate alınır.

Aylık prim ve hizmet belgesi işveren tarafından verilmeyen veya çalıştıkları Kurumca tespit edilemeyen sigortalılar, çalıştıklarını hizmetlerinin geçtiği yılın sonundan başlayarak beş yıl içerisinde iş mahkemesine başvurarak, alacakları ilâm ile ispatlayabilirlerse, bunların mahkeme kararında belirtilen aylık kazanç toplamları ile prim ödeme gün sayıları dikkate alınır.

Sigortalının çalıştığı bir veya birden fazla işte, bu Kanunda yazılı şartları yerine getirmiş olmasına rağmen, kendisi için verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgesinin işveren tarafından verilmediği veya verilen aylık prim ve hizmet belgesinde kazançların veya prim ödeme gün sayılarının eksik gösterildiği Kurumca tespit edilirse, hastalık ve analık sigortalarından gerekli ödemeler yapılır.

Bu maddede belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde, 102 nci maddeye göre işlem yapılır.

Kamu idarelerinde işyerinin özelliği nedeniyle prim belgelerinin farklı sürelerde verilme zamanını belirlemeye, Kurum yetkilidir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar ile belgelerin içerik ve şekli, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." hükmüne; aynı Kanunun "Uyuşmazlıkların çözüm yeri" başlıklı 101.maddesinde ise; "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; İhsangazi İlçe Jandarma Komutanlığının 04/12/2012 tarih ve 2271/12 sayılı yazıları ve bu yazı ekindeki tutanak dikkate alınarak; Allahdad SORKABY isimli yabancı (Afgan) uyruklu kişinin davacının yanında çalıştığı varsayımıyla ve bu yazıya istinaden, İdarece; davacı işverenden işe giriş/çıkış bildirgeleri ile aylık prim ve hizmet belgelerinin istenildiği, davacı tarafça Kuruma verilen 31/01/2013 tarihli dilekçe ile istenilen bildirgelere itiraz edildiği; bu belgelerin kuruma verilmeyeceğinin belirtildiği; bunun üzerine 5510 sayılı Yasa uyarınca ilgili belgelerin(işe giriş bildirgesi ile aylık prim ve hizmet belgesi) kurum tarafından res'en düzenlendiği; bu belgelerden dolayı da davacı işveren adına 2012/Kasım ayına ait 10,82 TL prim, 0,99 TL gecikme zammı, 0,94 TL işsizlik sigortası ile

0,09 TL gecikme zammı olmak üzere toplam 12,84 TL tutarında borç tahakkuk ettirildiği; bu borcun davacı işverene 19/06/2013 tarih ve 23012263 sayılı yazı ile 02/07/2013 tarihinde tebliğ edildiği; davacı işverenin 09/07/2013 tarihli dilekçesi ile tarafına tebliğ edilen 12.84 TL tutarında ki borca itiraz ettiği, bu itirazının 12/07/2013 tarih ve 4 sayılı komisyon kararı ile reddedilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Olayda, 5510 Sayılı Kanunun 86.maddesin 4.fıkrasında belirtilen yükümlülüğü yasal süresi içinde yerine getirmediğinden bahisle, aynı maddenin 5.fıkrası uyarınca re'sen düzenlenen belgelere ilişkin borçtan kaynaklanan uyuşmazlığa bakmakla 5510 sayılı Yasa'nın 86. ve 101. maddeleri uyarınca iş mahkemesi görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle Kastamonu İdare Mahkemesinin Başvurusunun kabulü ile, Kastamonu İş Mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın görüm ve çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Kastamonu İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Kastamonu İş Mahkemesi'nin 12.12.2013 gün ve E:2013/178, K:2013/182 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 14.7.2014 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Eyüp Sabri BAYDAR	Ali ÇOLAK	Nurdane TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali ÖĞÜŞ	Ayhan AKARSU	Mehmet AKBULUT